

Семінарські заняття

Тема 1. Основи дидактики вищої школи

Мета. Ознайомити магістрів з основними категоріями дидактики вищої школи, організацією навчально–виховного процесу у вищому освітньому закладі та шляхами його удосконалення.

Основна проблема: реалізація змісту педагогічної освіти через різні методи і форми організації навчання у вищому навчальному закладі.

Провідна ідея: професіоналізм майбутнього спеціаліста залежить від рівня навчально–виховного процесу у вищому навчальному закладі, а також від володіння викладачами сучасними методами і формами його організації.

Основні поняття теми: дидактика, категорії дидактики, закономірності, принципи, зміст, форми та методи навчання, контекстний підхід у навчанні, ділова гра

Обладнання: схеми, діафільми.

План

1. Поняття про дидактику вищої школи. Основні категорії дидактики.
2. Закономірності та принципи процесу навчання у вищому навчальному закладі.
3. Зміст освіти як проблема дидактики вищої школи.
4. Методи та форми організації навчального процесу у вищій школі.
5. Система психолого–педагогічної підготовки вчителя у педагогічному університеті.

Обрані методи: дискусія, бесіда з розбором конкретних ситуацій, моделювання.

Обладнання: схеми, таблиці, діафільми, фрагменти кінофільмів.

Питання з теми для самостійного вивчення та осмислення:

Прорецензувати статтю І.М.Богданової “Соціально–педагогічні аспекти оновлення професійної підготовки майбутніх вчителів” (Практична психологія та соціальна робота. –1998. – №3).

Завдання з вивчення першоджерел:

Законспектувати:

1. Ряппо Я. О педагогическом образовании //Путь просвещения. – 1922. – №3. – С.342–350.
2. Коротяев В.І., Гришин Є.О., Устенко О.А. Гнучкі педагогічні технології навчання і підготовка спеціаліста //Педагогіка вищої школи. – Київ, 1990. – С. 45–67.

Завдання для самоаналізу та самоконтролю:

1. Основні категорії дидактики вищої школи
2. Закономірності та принципи навчання у вищому навчальному закладі.

3. Методи та форми організації навчання у педагогічному вищому навчальному закладі.

Рекомендована література:

1. Концепція української школи: Вихідні положення //За вільну Україну. – 1991. – 7 червня.

2. Педагогіка /За ред. Алексюка А. М. – К., 1986. – С. 92–116, 150–169.

3. А. М. Алексюк. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія. – К.: Либідь, 1998. – С. 393–497.

4. Абдуллина О. А. Общепедагогическая подготовка учителя в системе высшего педагогического образования. – М.: Просвещение, 1990.

5. Основи педагогіки і психології вищої школи. /Под ред. А. В. Петровського. – М., 1986. – С. 161–196.

6. Костюк Г. С. Навчально–виховний процес та психічний розвиток особистості. – К., 1986.

7. Бербицкий А. А. Активное обучение в высшей школе: Контекстный подход. – М.: Высшая школа, 1991.

8. Вергасов В. М. Активизация познавательной деятельности студентов в высшей школе. – К.: Высшая школа, 1985.

9. Янушкевич Ф. Технология обучения в системе высшего образования: Пер. с польск. – М.: Высшая школа, 1986: – 136 с.'

10. Беспалько В. П., Мазур Ю. Г. Системно–методическое обучение в учебно–воспитательном процессе подготовки специалиста. – М.: Высшая школа, 1989.

11. Цветкова А. И. Акмеологические подходы к вузовской подготовке учителей // Педагогика. – 1997. – № 1.

12. Біла О. Деякі аспекти професійної підготовки майбутнього вчителя // Початкова школа. – 1997. – М 9.

13. Гаврилюк О. Нові технології навчання: ефективний шлях забезпечення високої кваліфікації спеціалістів // Рідна школа. – 1998. – С. 68–76.

14. Подмазін С. І. Особистісно–орієнтований освітній процес: Принципи. Технології // Педагогіка і психологія. – 1997. – № 2. – С. 37–43.

15. Євдокімов О. В. Ефективність нових технологій організації навчання студентів // Педагогіка і психологія. – 1997. – № 2. – С. 161–170.

ТЕМА 2. Сучасні технології в освіті

Мета: ознайомити з сутністю поняття “педагогічна технологія” та різноманітністю педагогічних технологій.

Основна проблема: усвідомлене засвоєння поняття “освітні технології” та його сутності.

Провідна ідея: педагогічна технологія – це наука про системний підхід до конструювання педагогічних систем і процесів, спрямованих на досягнення гарантованих результатів.

План

1. Сутність і взаємозв'язок понять освітні технології, педагогічні технології та навчальні технології.
2. Класифікація педагогічних технологій.
3. Модульно–рейтингова технологія навчання.
4. Технологія проблемного та групового навчання.
5. Ігрові технології та їх характеристики.
6. Модульно–контекстна технології педагогічної підготовки майбутніх вчителів.

7. Характеристика нових інформаційних технологій (комп'ютерних) та технології дистанційного навчання.

Обрані методи: бесіда, дискусія, виступ з рефератами, контрольна робота.

Обладнання: логічно–структурні схеми.

Основні поняття теми: технологія, освітня технологія, педагогічна технологія, комп'ютерна технологія, технологія дистанційного навчання.

Завдання для самостійного вивчення та осмислення.

Проаналізувати статтю:

1. Гуменюк Оксана. Самоствердження Й – духовного за модульно–розвивального навчання // Рідна школа – вересень – 2000 – С.16–22.
2. Мамаєв Л. Романюк О. Нові технології навчання у ВНЗ // Рідна школа – квітень – 2002 – С.68–70.

Костенко Віктор. Модульно–розвивальне навчання: від управління до машинного забезпечення // Рідна школа – липень – 2000 – С.17–23. 295

Завдання для вивчення першоджерел.

1. Фурман Анатолій. Підручник у модульно–розвивальній системі: зміст, структура, оформлення // Рідна школа–липень–2000–С.23–32.
2. Подставкіна Анжела. Педагогічні інновації та їх обговорення на шпальтах часопису “Рідна школа” // Рідна школа–січень – 2002–С.13–15.
3. Карпенчук Світлана. Педагогічна технологія: антропологічний підхід // Рідна школа – грудень – 2001 – С.20–22.

Завдання для самоаналізу та самоконтролю.

1. Сутність поняття “педагогічна технологія”.
2. Специфіка модульно–рейтингової технології навчання.
3. Особливості модульно–контекстної технології підготовки майбутніх вчителів.

Рекомендована література:

1. Амонашвили П.А. Личностно–гуманная основа педагогического процесса – Минск, 1990.

2. Беспалько В.П. Слагаемые педагогической технологии. – М: Педагогика, 1989.
3. Беспалько В.П. Педагогика и прогрессивные технологии обучения. – М, 1995.
4. Волков И.П. Цель одна – дорог много. Проектирование процесса обучения. – М: Просвещение, 1990;
5. Кларин М.В. Инновации в мировой педагогике. – Рига, 1995.
6. Кларин М.В. Педагогическая технология. – М, 1989,
7. Костенко Віктор. Модульно–розвивальне навчання: від управління до методичного забезпечення//Рідна школа – липень – 2000.–С.17–23.
8. Корсакова Ольга. Про технологію диференційованого навчання //Рідна школа – вересень – 2001. – С.44–46.
9. Лобок А. Вероятностное образование.//Народное образование – 1995 – №10, 1996. – №1.
10. Монахов В.М. Технологические основы проектирования и конструирования учебного процесса. – Волгоград: Перемена, 1995.
11. Пидкасистый П.Л., Хайдаров Ж.С. Технология игры в обучении и развитии. – М: РПА, 1996.
12. Питюков В.Ю, Основы педагогической технологии. – М, 1997.
13. Самоукина Н.В. Организационно–обучающие игры в образовании. – М: Народное образование, 1996.
14. Чошанов Й.А. Гибкая технология проблемно–модульного обучения. – М: Народное образование, 1996
15. Селевко Г.К. Образовательные технологии: учебное пособие. – М: Народное образование, 1998. – 256С.
16. Унт Й. Индивидуализация и дифференциация обучения. – М: Педагогика, 1990.
17. Юдин В.В. Педагогическая технология. – Ярославль, 1997.
18. Фридман Л.М.–Педагогический опыт глазами психолога. – М: Просвещение, 1987.

ТЕМА 3. Контроль та оцінка знань, умінь та навичок студентів.

Мета: ознайомити з сучасними видами та методами контролю, оцінки знань, умінь і навичок (ЗУН) студентів у ВНЗ.

Основна проблема: свідоме засвоєння специфіки кожного з методів контролю та оцінки ЗУН студентів.

Провідна ідея: контроль та оцінка ЗУН стимулює і керує пізнавальною діяльністю студентів.

План

1. Сутність понять “контроль”, “облік” та “оцінка” ЗУН.
2. Функції контролю ЗУН студентів.
3. Основні принципи контролю та оцінки знань..

4. Види контролю та форми. Перевірки ЗУН студентів..
5. Методи контролю ЗУН.
6. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.
7. Рейтингова система оцінки ЗУН.

Обрані методи: бесіда , дискусія, виступ з рефератами.

Обладнання: логічно–структурна схеми.

Основні поняття теми: контроль, облік, оцінка, модульно–рейтинговий контроль.

Запитання для самостійного вивчення та осмислення.

Проаналізувати статтю:

Войко Алла. Концептуальні засади 12–бальної системи оцінювання у закладах вищої педагогічної освіти//Рідна школа – 2002. –№2–С.12–15.

Завдання для вивчення першоджерел.

1. Нагаєв В.М. Оцінювання навчальної діяльності студентів за модульно–рейтингової технології навчання // Педагогіка і психологія – 2000. – №3 – С.84–91.

Завдання для самоаналізу та самоконтролю.

1. Розкрити сутність взаємозв'язку понять контроль, облік, оцінка ЗУН.

2. Охарактеризувати функції контролю.

3. Проаналізувати методи контролю ЗУН у вищому педагогічному закладі освіти.

4. Порівняти різні підходи до оцінки ЗУН студентів.

Рекомендована література:

1.Бойко Алла. Концептуальні засади 12–бальної системи оцінювання у закладах вищої педагогічної освіти//Рідна школа – 2002. – №2–С. 12–15.

2.Борзих А.П. Окаєлов В.М. Виховний аспект модульно–рейтингового контролю знань студентів / Проблеми освіти: Науково–методичний збірник – Київ, 2001. – Виш 23 – С. 62–65.

3.Зварич Ірина. Реалізація системи контролю і оцінювання знань студентів //Рідна школа – грудень – 2000. – С.27–29.

4.Зварич Ірина. Проблема удосконалення контролю і оцінки знань //Рідна школа – жовтень – 2000. – С.43–46.

5.Зварич Ірина. Засади педагогічного контролю й оцінювання знань студентів//Рідна школа – 2002. – М10 – С.19–21.

6.Заводяний Віктор. Заводяний Володимир. Рейтинг – система оцінювання успішності студентів//Рідна школа – 2001. – №1 –С.45.

7.Коротяєв В.І., Гришин Є.О., Устенко О.А. Педагогіка вищої ніколи: Навчальний посібник –Київ, 1990. – С.68–78.

8.Мешков Н.И. Психолого–педагогические факторы академической успеваемости. – Саранск, 1991. – 134С.

9. Малихін А. Тести у навчальному процесі сучасної школи //Рідна школа – 2001, – №8 – С.7–8,

10. Нагаєв В.М. Оцінювання навчальної діяльності студентів за модульно-рейтинговою технологією навчання // Педагогіка і психологія – 2000. – №5 – С.84–88.

11. Паламарчук В. Дванадцятибальна система: оцінювання знань, умінь! навичокучнів // Рідна школа – 2001, – №1 – С.3–6.

Тема: Наукова організація самостійної роботи студентів у вищій школі.

Мета: сформувати у студентів вміння організувати та здійснювати самостійну роботу.

Обладнання: Методичні поради та рекомендації “Наукова організація самостійної роботи студентів та слухачів магістратури педагогічного вузу”.

ПЛАН

1. Теоретичний блок:

Перевірка рівня знань студентів з таких питань:

- Сутність наукової організації праці.
 - Оптимальні умови для забезпечення самостійної роботи студентів.
 - Наукова організація праці в навчально-виховному процесі.
- а) раціональне слухання лекцій та робота над ними;
б) форми самостійної роботи студентів;
в) прийоми раціонального опрацювання навчального матеріалу;
г) підготовка студентів до семінарських та практичних занять;
д) підготовка до заліків та екзаменів.

2. Практичний блок:

- обговорення особистої наукової організації праці студентів;
- оформлення педагогічного словника.

Література:

1. Розман Г. Организация самостоятельной работы студентов // Высшее образование в России. - М., №1, 1995. – с. 14-15.

2. Чернов Е.Д. Совершенствование самостоятельной работы студентов // Высшее образование в России - М, №4, 1994. – с. 3-4.

3. Гомаюнов К.К. Самостоятельная работа студентов. Методические рекомендации преподавателям. Ленинград, 1988. – с. 3- 20.

4. Горлов О.А. Аспекты использования студентами свободного времени в дни самостоятельных занятий Вестник российского университета Дружбы народов. Серия: Экспериментальная, профилактическая и практическая медицина. - 1995. №2, с. 4.

5. Ройтман Г. Организация самостоятельной работы студентов. Высшее образование в России. - М., 1995. С. 112-115.